

УДК 327 [(510):(519.5)]

Сіра О. В.

аспірант кафедри міжнародних відносин ОНУ ім. І. І. Мечникова

к. 32, Французький бул., 24/26, м. Одеса-58, 65058, Україна

Тел.: (380482) 633259.

E-mail: olgaseraya28@gmail.com

ПІВДЕННОКОРЕЙСЬКІ РОЗРОБКИ В СФЕРІ ОБ'ЄДНАННЯ КРАЇН ПІВОСТРОВА: ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКА ЇХ РЕАЛІЗАЦІЇ

В даній статті проводиться аналіз п'яти основних теорій об'єднання, які були втілені на практиці урядами в Республіці Корея. Фактично це були погляди діючих в певний період історії адміністрацій з урахуванням внутрішньополітичних та зовнішньополітичних обставин. Важливим фактором також були дії північнокорейського режиму по відношенню до РК як в питанні об'єднання, так і в інших сферах.

Ключові слова: Корейський півострів, об'єднання, теорія, Республіка Корея, Корейська Народно-Демократична республіка.

Розділення Корейського півострова після Другої світової війни стало одним з поворотних моментів не тільки для регіону Північно-Східної Азії (ПСА), а й для глобальної системи міжнародних відносин. Стратегічний конструкт регіону, історія корейського народу зазнали значних змін, які формально визначилися, перш за все, початком й подальшим розгортанням Корейської війни, яка де-юре ще й досі не закінчена (через наявність лише перемир'я між сторонами конфлікту). З моменту фактичного розділення уряди Північної та Південної Кореї визначили возз'єднання Корейського півострова як національної мети номер один. Але об'єднання було майже неможливо досягти через дві окремі, але взаємопов'язані комплексні проблеми. Подібно до того, як розділення півострова на дві країни викликало зміни в динаміці регіональних відносин, в структурі, процес об'єднання також, скоріш за все, трансформує стратегічний конструкт регіону, що, в принципі, не бажане для інших акторів.

Перша проблема стосується наявності двох абсолютно різних політичних, соціальних й економічних систем на Півночі і Півдні протягом майже 70 років. З огляду на величезний розрив, який існує в даний час, широко розповсюдженим є твердження, що процес інтеграції й можливе об'єднання між двома Кореями буде надзвичайно складним і дорогим процесом.

Другий комплекс проблем відноситься до стратегічної обстановки в ПСА. Подібно до того, як створення двох держав викликало зміни в регіональній динаміці, об'єднання також торкнеться інтересів всіх суб'єктів регіону без винятку. Чи буде об'єднана Корея продовжувати союзницькі відносини зі США, або змінить свої орієнтири на іншу країну, або взагалі буде реалізовувати власну стратегічну лінію? Подібні питання викликають сильну стурбованість в експертно-дослідницькому середовищі й породжу-

ють негативне сприйняття подібної можливості об'єднання через наявність можливості значних змін в регіональній структурі.

При дослідженні даного аспекту міжкорейських відносин використовувалися роботи різноманітних аналітиків та експертів. Автор вважає доцільним розділити ці роботи за наступними ознаками. Перша група об'єднує праці, які були присвячені, в цілому, об'єднувачому аспекту міжкорейських відносин [5, 6, 9, 11, 13, 19, 22]. До другої можна віднести роботи, в яких розглядається конкретна адміністрація Республіки Корея та її відношення щодо питання між корейських відносин та об'єднання [1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 21].

З такою великою кількістю важливих питань в цій «грі» недивним є те, що джерел з питання корейського об'єднання доволі багато, вони мають доволі складний, комплексний характер, розглядаючи самі різні комплекси проблем в рамках даного питання: починаючи від історії самого розподілу півострова й закінчуючи можливими економічними витратами, пов'язаними з об'єднанням. З акцентом на стратегічну динаміку регіону, в літературі також можна знайти спроби пояснити дії, мотивацію дійових осіб на трьох різних рівнях: національному, регіональному й міжнародному. Аналіз, однак, показує, що де-юре з моменту закінчення Корейської війни існувало принаймні п'ять теорій або тенденцій в сфері досліджень процесу об'єднання. Всі теорії були мотивовані поєднанням ідеологічних характеристик з реальними явищами та подіями. Що також очевидно, жодна з цих теорій не мала будь-яких істотних підстав для реалізації. Вони використовувалися в якості дискусійної проблематики на найвищому рівні, по суті, так і залишившись риторикою між керівними кругами обох держав на півострові. Можна виділити декілька цікавих теорій в рамках науково-дослідницьких розробок щодо об'єднання на півострові:

(1) Перша теорія об'єднання — «абсолютна перемога», вона виникла після фактичного розділення Корейського півострова і розповсюджувалася протягом всього періоду біполярного протистояння. На цьому етапі обидві держави на Корейському півострові бачили метою номер один відстоювання власної легітимності. Корейська війна стала не тільки лише боротьбою між регіональними державами, це було кроваве протистояння, перш за все, ідеологічного характеру. Навіть після того, як вона фактично закінчилася, боротьба за законність єдиного можливого уряду з метою об'єднання під його егідою всього півострова продовжувалася, за основу бралася поняття «об'єднання силою» або ідея, що єдиним реально можливим варіантом уніфікації є абсолютна перемога однієї Кореї над іншою. Президент Республіки Корея (РК) Лі Синмана Пак Чон Хі прийняв дану ідею «переможець отримує все» як основний стратегічний погляд на це питання [14]. Така ж думка підтримувалася в Корейській Народно-Демократичній Республіці (КНДР) на чолі з Кім Ір Сенгом на той час. Що цікаво, подібна концепція домінувала як серед політиків, так і серед більшості науковців цього часу, хоча, в принципі, це доволі логічно.

Жорстка позиція по відношенню один до одного підтримувалася динамікою часів Холодної війни, а також внутрішніми економічними й полі-

тичними проблемами. Після створення окремих урядів в 1948 р. Північ та Південь продовжували боротьбу один з одним (міжкорейський зовнішній аспект), а також намагалися отримати контроль над внутрішніми «ворогами» режиму, які кидали їм виклик. Це фактично була гра з нульовою сумою, яка розігрувалася на трьох різних рівнях [6]. Жорсткі ідеологічні переконання обох Корей предписували, що будь-які невеликі поступки, зроблені на користь іншої сторони, не будуть розглядатися тільки як «втрата», але й будуть фактичним визнанням переваги іншої системи. У період після Корейської війни Північ та Південь намагалися власним амбіційним економічним розвитком продемонструвати, що режим кожного з них — це кращий варіант майбутнього півострова. У зв'язку з такими характеристиками менталітету кожної з країн в рамках «гри з нульовою сумою», контакти між цими сторонами практично не підтримувалися протягом майже 20 років з моменту укладення перемир'я. В період з початку 1970-х рр. двосторонні відносини зазнали певної розрядки, офіційні делеговані особи «Червоного Хреста» РК та КНДР почали переговори стосовно возз'єднання розділених сімей, а також додаткові переговори на вищому рівні між головами розвідки обох Корей, що в кінцевому результаті привело до підписання «Спільного комюніке» у 1972 р., де Сеул і Пхеньян домовилися, що об'єднання має бути досягнуто шляхом: незалежних зусиль, без втручання з боку зовнішніх сил; мирними засобами, а не шляхом застосування сили; заохочення «великої національної єдності» [6]. Це комюніке запропонувало нове бачення уніфікації, яке вже формувалося, хоча й риторично, на принципі мирного об'єднання двох Корей. Документ також передбачав створення «Координаційного комітету», який повинен був служити в якості основного урядового каналу для прямого діалогу з питань об'єднання. Незважаючи на подібний прорив в міжкорейських відносинах, діалог швидко завершився після того, як певні дії по обидва боки призупинили зближення.

У 1980-ті рр. знову відбулися декілька невеликих міжкорейських обмінів, в тому числі міжпарламентські зустрічі й переговори стосовно возз'єднання розділених сімей. Пхеньян запропонував навіть, щоб Північ та Південь разом провели Олімпійські ігри 1988 р. Однак північнокорейські провокації, в тому числі обстріл кабінету тогочасного президента РК в 1983 р. й південнокорейського літака у 1987 р. знову призупинили ці процеси.

По суті, тренди холодної війни настільки прижилися на півострові, що продовжували домінувати в міжкорейських відносинах, коли вже навіть глобальна стратегічна обстановка почала змінюватися в кінці 1980-х років. Будь-який компроміс асоціювався з тотальною поразкою допустившої це сторони. Тривала політика часів холодної війни практично унеможливила досягнення прогресу в міжкорейських відносинах. Теорія об'єднання за умовами «гри з нульовою сумою» домінували в процесі вироблення політики та наукових досліджень з питань об'єднання аж до початку 1990-х рр.

Дилема даного періоду полягала в тому, що в той час, як кожна із сторін, прагнучи об'єднатися на основі власних національних інтересів, на-

справді не займалася аналізом та теоретичним осмисленням об'єднання в цілому. Не існувало ніякого емпіричного розгляду того, що спричинить за собою об'єднання, які питання та завдання постануть перед урядом в разі об'єднання. Риторична база ніяк не підкріплювалася практичними кроками з боку обох країн.

(2) Друга теорія об'єднання — «проекція німецької моделі», з'явилася вже після того, як закінчилася холодна війна й світова спільнота побачила прецедент об'єднання Німеччин. Саме в цей період світ побачив перші справжні емпіричні дослідження питання уніфікації, що виходили за рамки (але не виключали) політичної риторики. Корейці спостерігали за об'єднанням Німеччини з глибокою заздрістю, але реалії, які ускладнювали сам процес, його наслідки, ставали все більш явними для РК та КНДР, всього світового товариства.

Але все ж спостерігалися об'єктивні зміни в уявленнях щодо об'єднання, особливо в Південній Кореї. Якщо раніше об'єднання розглядалося як щось бажане, тепер воно стало чимось, що слід уникати через запаморочливі витрати і жахливі невизначеності, які послідуєть за ним [6]. Але сам факт німецького об'єднання, то, як німці реалізовували соціальну, політичну та економічну інтеграцію, привели до бажання дослідити більш глибоко та всебічно цей процес.

До об'єднання Німеччини дуже мало уваги приділялося такому важливому питанню, як механізм об'єднання. Але раптово, з'явилася і зайняла чільне місце в процесі розробки політики та науки теорія стосовно того, що об'єднання — це занадто складне і дуже небезпечне явище. Крім того, зміни в сприйнятті були викликані зростаючими побоюваннями з приводу економічної нерівності між Північною Кореєю та Південною Кореєю, нестабільністю північнокорейського режиму. Корейське об'єднання вже не сприймалося за принципом сценарію «переможець отримує все», його бачили як складний непередбачуваний процес.

У цей період проводилися інтенсивні дебати між двома різними науково-політичними школами стосовно питання корейського об'єднання: теорії «жорстка посадка» проти «м'якої посадки» [6]. Дві різні ідеї були пов'язані з чотирма різними сценаріями об'єднання:

1. Колапс північнокорейського режиму;
2. Війна;
3. Поступові трансформації КНДР, що призведуть до мирної інтеграції;
4. Підтримка статус-кво [22].

Сценарії (1) і (2) були пов'язані з науково-політичною думкою «жорсткої посадки». «Жорстка посадка» призведе до процесу, при якому «нездатність режиму влади підтримувати ефективний політичний, економічний, соціальний і військовий контроль, в кінцевому рахунку, призведе до розвалу діючого режиму і, в крайньому випадку, самої держави» [13]. «М'яка посадка», з іншого боку, найчастіше асоціюється зі сценаріями (3) та (4) — «процес, за допомогою якого поступово і під контролем здійснення певного кола економічних реформ в командну економіку допускатимуться деякі характерні риси ринкової економіки, хоча і не відбудуватиметься зміна

режиму» [13]. Хоча різні варіації цих поглядів були притаманні обом політичним й академічним колам, «жорстка» теорія уніфікації переважала в корейському мисленні з кінця холодної війни й до азіатської фінансової кризи 1997 р., й цьому існує декілька причин.

Смерть Кім Ир Сена в 1994 р., голод в КНДР підштовхнули дослідників до ідеї краху північнокорейського режиму. В кінці 1980-х — на початку 1990-х рр. в Південній Кореї також проходили політичні та економічні трансформації. Саме в цей період з'явилися перші серйозні емпіричні дослідження в сфері об'єднання, в основному пов'язані з «оціночною вартістю» процесу (Міністерство РК з питань об'єднання, а також такі «мозкові центри», як Інститут Розвитку Кореї та Корейський Інститут Національного Об'єднання), що викликало загальну занепокоєність) [9].

Крім того, відступ комунізму викликав екзистенційну кризу в КНДР, питання економічної допомоги і ідеологічної легітимності влади постали перед керівництвом країни. Зіткнувшись зі зростаючою зовнішньою загрозою, несправними економічними механізмами та іншими проблемами, Північна Корея, здавалося б, змінила власну стратегію з «об'єднання будь-якою ціною» на «виживання режиму будь-якою ціною». У той час як деякі з експертів стверджують, що КНДР ніколи не відмовлялася від об'єднання як «остаточної перемоги», аналіз показує, що зовнішній тиск і внутрішні проблеми підштовхнули Північну Корею до змін у власній тактиці й стратегії в 90-ті рр.

Що стосується РК, ця країна мала незначну політичну волю для того, щоб просувати діалог і примирення по лінії «Північ — Південь». Крім короткого, перспективного періоду діалогу між 1988 і 1992 рр., не було досягнуто ніякого міцного прогресу в міжкорейських відносинах протягом 1990-х рр. (винятком стало підписання в рамках «Nordpolitik» угоди «Про примирення, ненапад, обміни та співробітництво» 1991 р., а також «Спільної декларації про денукліаризацію Корейського півострова» 1992 р.) [5]. В той час, як спочатку ці домовленості демонстрували прогрес по обидві сторони кордону, поклавши край десятиліттям взаємного невизнання, окреслювали сфери співробітництва, а також інституційну дорожню карту для об'єднання, подібні дії викликали нову риторику стосовно безперспективності цих документів на практиці (чіткого змісту, схеми дій країни так і не визначили, що практично унеможливило досягнення хоча б яких-небудь дійсних результатів).

Підкомітети, створені в результаті цієї угоди, зосередилися на політиці, в основному орієнтованій на внутрішнє споживання. Не дивно, що цим угодам, в кінцевому рахунку, так і не вдалося розв'язати глибокі протиріччя між двома Кореями. Нормалізація дипломатичних відносин Сеулу з Москвою (1990 р.) та Пекіном (1992 р.) протягом терміну повноважень президента Ро Де У також завдав важкого удару по Пхеньяну [15].

Після 1992 р. Північна Корея розірвала контакти з Південною Кореєю, відмовившись від усіх можливостей подальшого розвинення міжкорейського діалогу. Наступний президент Республіки Корея Кім Їон Сам також спробував зблизитися з КНДР, але вихід отанньої з Договору про

нерозповсюдження ядерної зброї (ДНЯЗ) в 1993 р., підозри щодо розвитку ядерної програми Пхеньяном, тільки поглибили недовіру в міжкорейських відносинах. Хоча пізніше Північна Корея підписала в 1994 р. рамкову угоду зі США, призупинивши свій вихід з ДНЯЗ, все це ніяк не допомогло в діалозі на Корейському півострові [5].

Незважаючи на те, що можна було б очікувати, що закінчення холодної війни створило б більш сприятливі умови для об'єднання на півострові, в цілому міжнародна обстановка в області безпеки не дуже сприяла досягненню прогресу в цьому питанні в кінці 1980-х і на початку 1990-х рр. [20]. У той час, як США витрачали значні ресурси, намагаючись вирішити проблему північнокорейської ядерної кризи протягом 1993–1994 рр., уряд також був залучений у проблеми на Близькому Сході, Балканах та ін., що фактично зводило до нуля вивчення корейського питання на даному етапі [19].

Китай, маючи справу із своїм власним колом питань, також приділяв малу увагу процесу змінення статус-кво безпеки в регіоні ПСА (Китай був зайнятий проведенням внутрішніх економічних реформ, реалізацією плану «мирного підйому» і подавленням джерел потенційної внутрішньої нестабільності в країні), проблема об'єднання Корейського півострова виступала скоріше як нова можлива загроза безпековій системі на регіональному й на глобальному рівнях, аніж вирішення існуючих питань. Жодна з зацікавлених країн не хотіла розгортання цього процесу, через те що він міг призвести до непередбачуваних результатів, ніхто не бажав залучатися до створення нового вузлового протиріччя. Росія та Японія зі своїми власними внутрішніми викликами безпеки, також не були в змозі здійснювати вплив на політику щодо об'єднання Кореї.

Перша реальна спроба підготувати інформацію стосовно цього питання відбувалася шляхом досліджень німецького об'єднання, а також можливого потенційного застосування цих даних в корейському випадку; дослідження намагалися також передбачити потенційну вартість процесу об'єднання. Не дивлячись на це, встановлені параметри ще й досі виступають лише як суто емпіричні вчення.

(3) Третя хвиля змін в теоріях об'єднання отримала назву «Sunshine». У 1998 р. новий президент РК Кім Де Чжун запропонував так звану політику «Sunshine», яка стала свого роду стратегією безумовної участі у діалозі з КНДР й була покликана відкрити Північну Корею для трансформацій [16]. Відповідно до цієї теорії, внутрішні реформи Північної Кореї, її відкритість по відношенню до зовнішнього світу, в кінцевому рахунку дозволили б обом Кореям возз'єднатися шляхом взаємних консультацій та консенсусу. Ця політика була прив'язана до більш ліберальної політичної ідеології Кім Де Чжуна.

Закінчення холодної війни, колапс СРСР та ряд інших причин розширили в певному сенсі простір для збільшення дипломатичної взаємодії з КНР та КНДР, зокрема, для РК вже в середині — в кінці 1990-х рр; також свою роль зіграли швидке економічне зростання та демократичні зміни всередині самого південнокорейського суспільства. Політика «Sunshine» засновувалася на «розширенні використання м'якої сили», що фактично

було мотивовано жорсткими економічними реаліями. Криза ліквідності фінансових ресурсів в 1997–1998 рр. зробили практично неможливим навіть уявне об'єднання, тому взаємодія з північнокорейським режимом в довгостроковій перспективі, просування шляхом поступового переходу з застосуванням «м'якої сили», здавалося найкращим стратегічним вибором. Протягом всього періоду реалізації цієї ідеї в зовнішній політиці РК, відносин в напрямку США зазнавали певних погіршень [11]. І в Вашингтоні, і серед самих корейців розповсюджувалася скептична думка стосовно успішності цього зовнішньополітичного курсу, теорія «м'якої посадки» в значному ступені критикувалася, підкреслювалася неможливість реалізації деяких її припущень, що унеможлиблювало взагалі, на їх думку, реалізацію цього плану:

1. «М'яка посадка» можлива тільки шляхом співпраці з КНДР;
2. Подібна співучасть у долі Північної Кореї дозволить трансформувати її в кращу сторону, змусивши режим розпочати вже системні зміни;
3. В даному випадку військовий конфлікт на Корейському півострові можна буде уникнути;
4. Сусіди КНДР, природно, будуть підтримувати всі її внутрішні зміни й, в майбутньому, трансформації на півострові в цілому [17].

В дійсності, нового емпіричного дослідження проблеми об'єднання під час реалізації політики «Sunshine» створено так і не було. Питання об'єднання перейшло в дещо іншу політичну та ідеологічну площину — залучення Північної Кореї та відкладання цього процесу на невизначений термін.

(4) Четверта уніфікаційна теорія так званого «прагматизму» прийшла на зміну попередній ері політики «Sunshine», яка фактично закінчилася з обранням на посаду Президента РК представника консерваторів Лі Мьон Баку, який був типовим бізнесменом, а не ідеологом, й доволі прагматично дивився на об'єднувчу політику [7]. Ті тенденції, які з'явилися в цей період, просто відкинули минуле прогресивне десятиліття поглядів на питання об'єднання півострову. Нова об'єднувча теорія була пов'язана з власними переконаннями Лі Мьон Баку: об'єднання буде дорогим, важким та небезпечним процесом [18]. Але потрібно відзначити, що в цей період на міжкорейські відносини не лише роль керівництва країни здійснювала вплив, а, скоріш за все, навіть більш вагому роль відігравали ті події, які розгорталися на той час в КНДР.

Незважаючи на заключення в 1994 р. між Вашингтоном та Пхеньяном «Спільної заяви про денуклеаризацію», а також угоди про перевірку від 2007 р., Північна Корея продовжує розробляти власну ядерну програму. Ядерні випробування 2006, 2009, 2013 та 2016 рр., а також додаткові випробування балістичних ракет, які додали побоювань з приводу загрози регіональній та глобальній безпековій системі, унеможлилювали будь-які просування в міжкорейських відносинах, та й досі впливають на імідж північнокорейського режиму [5]. Не дивлячись на введені санкції та цілий ряд інших дипломатичних кроків, які активно застосовувалися після кожного «раунду» провокацій КНДР, Пхеньян фактично залишався непохитним в своєму прагненні до ядерної зброї і військових провокацій низького рівня.

Південнокорейський підхід і політика відносно Північної Кореї також значно ускладнилися після «Чхонанської кризи» та обстрілу острова Йонпхьондо з боку Північної Кореї в 2010 р. [2]. Тим часом, після смерті Кім Чен Іра в 2011 р., більшістю експертів передбачалася можлива криза в КНДР, вважалось, що режим знаходився на межі «прірви». Багато чиновників та аналітиків закликали до необхідності планування кроків у випадку надзвичайної ситуації на півострові, якщо відбудеться колапс північнокорейського режиму (зокрема, розповсюджувалися побоювання через можливу загрозу ядерної програми Північної Кореї і зростаючої нестабільності режиму сім'ї Кім).

Згідно з ідеями «прагматичної теорії», існує вкрай важлива необхідність як для корейців, так і для інших країн Північно-Східної Азії, розпочати підготовку до процесу об'єднання саме сьогодні [18]. Ця теорія об'єднання була сформована на обмежених, але якісно нових дослідженнях реалістичних сценаріїв розвалу північнокорейського режиму, а також на аналізі довгострокових шляхів мирного об'єднання. Але більшість інформації про об'єднання, яка поширювалася на політичному рівні, на цей раз вже розповсюджувалася й серед простих корейців, тобто була вже направлена на трансформацію поглядів населення країни на цей процес в позитивному руслі. Міністерство з питань об'єднання взяло ресурси, які колись використовувалися попередніми адміністраціями з метою міжкорейського економічного співробітництва, і спрямувало їх на великі конференції за участю різних експертів, де проводилася відкрита дискусія щодо процесу об'єднання як частини майбутнього Корейського півострова. Політична мета полягала в наздогнанні минулого десятиліття «забуття» щодо об'єднання [12]. Але знову ж таки, мова відносно об'єднання залишається суто в політичній площині, аніж позитивістською.

(5) П'ята теорія об'єднання — «Джекпот», яка була представлена адміністрацією Пак Кин Хе, в значному ступені еволюціонувала від прагматичних поглядів, запропонованих Лі Мьон Баком. У своїй промові в символічному місті Дрезден, Пак представила свою власну теорію об'єднання «джекпот» для Корейського півострова та сусідніх країн [4]. Відповідно до цієї теорії, процес об'єднання повинен вбачатися як можливість для зростання, інвестицій та миру для обох Кореї, для всього корейського народу.

Ця п'ята теорія об'єднання не вбачає процес уніфікації в контексті перспективи «переможець отримує все», не передбачає й довгострокове відкладування або побоювання щодо його наслідків, як це було в роки реалізації політики «Sunshine», не вважає, що до процесу об'єднання потрібно бути готовим, але він вкрай неохоче сприймається, як це було в роки минулої прагматичної адміністрації Лі Мьон Баку [10]. У певному сенсі, остання теорія являє собою спробу соціальної реконструкції дискурсу щодо об'єднання, який вкорінився за останні п'ятнадцять років. «Теорія об'єднання» Пак Кин Хе базується на філософії дипломатії і міжнародних відносин, яка отримала назву «Trustpolitik» [1].

Подібний підхід заслуговує на увагу, як мінімум, за те, що він по-новому систематизував погляди на об'єднаний процес на півострові, але основна

мета країни так і не була реалізована. Адміністрація нового президента РК створила спеціальну комісію для досліджень уніфікації під назвою «Президентський комітет з підготовки об'єднання», номінально очолений самою Пак Кин Хе [3]. Комісія виносить рекомендації президенту РК щодо заходів по розробці та реалізації політики з підготовки демократичного і мирного процесу об'єднання.

Перед комісією поставлена задача структурованого та глибокого аналізу об'єднувачих проблем та можливостей [21]. Але на сьогоднішній час жодного серйозного емпіричного дослідження так і не було розроблено. А те, що було зроблено, зосереджується на суто інтересах Сеулу, що й закладає проблему південнокорейської науково-дослідницької роботи стосовно питання об'єднання півострова в цілому.

Жорсткі реалії об'єднання, а також проблеми, пов'язані із зростаючою нестабільністю та безпековими загрозами з боку Північної Кореї в регіоні, викликали певне зрушення в мисленні про процес об'єднання. Чиновники і вчені поступово починають розуміти, що «пластирні» короткострокові рішення не мають вагомого впливу на вирішення північнокорейської проблеми, а також не можуть позитивно сформуванати довгострокову стратегічну лінію для об'єднання країн Корейського півострова. Наявним є зростаюче розуміння того, що серйозне вивчення об'єднання — вкрай необхідна умова підготування до майбутнього.

Все, що було розроблено до сих пір, в основному підкреслювало, що об'єднання буде складним, жорстким та небезпечним процесом, який призведе до створення нових проблем, зокрема до питання мільйонів біженців, які заповнять регіон, та іншого роду питань. Розробка та поширення нових фактів про об'єднання та розповсюдження довгострокових позитивних наслідків цього процесу на систему регіональних та глобальних відносин можуть якісно змінити відношення як простих корейців до цього процесу, так і суб'єктів міжнародних відносин, які здійснюють вплив на міжкорейські відносини.

Список літератури

1. After North Korean shelling, another look at South Korea's «Trustpolitik» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2015/08/after-north-korea-shelling-another-look-at-south-koreas-trustpolitik/>
2. Could North Korea win a war with South Korea or the U. S.? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nknews.org/2013/12/could-north-korea-win-in-a-war-with-south-korea-or-the-u-s/>
3. Dilemma of South Korea's trust diplomacy and unification policy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.kinu.or.kr/servlet/Download?num=948&fno=980&bid=DATA_03&callback=http://www.kinu.or.kr/eng/pub/pub_03_01.jsp&ses=
4. Full text of Park's speech in Dresden, Germany [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://english.yonhapnews.co.kr/full/2014/03/28/40/1200000000AEN20140328008000315F.html>
5. Korean reunification and U. S. interest: preparing for one Korea [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.brookings.edu/on-the-record/korean-reunification-and-u-s-interests-preparing-for-one-korea/>

6. Korean unification: the zero-sum past and the precarious future [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www2.law.columbia.edu/course_00S_L9436_001/North %20Korea %20materials/210303-Cha.pdf](http://www2.law.columbia.edu/course_00S_L9436_001/North%20Korea%20materials/210303-Cha.pdf)
7. Lee Myung-bal's foreign policy: a 250-day assessment [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://asiafoundation.org/resources/pdfs/SnyderLMBForeignPolicyKJDA.pdf>
8. North and South Korea: can Seoul's plans for unification work? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.theguardian.com/world/2014/jul/18/south-north-korea-unification-seoul>
9. Post-unification Korean national identity [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uskoreainstitute.org/wp-content/uploads/2010/02/WPS09-03.pdf>
10. Reinventing the inter-korean relationship: South Korea's president considers the way for relations with North Korea [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2014/01/reinventing-the-inter-korean-relationship/>
11. South Korea's unification policy and prospects [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://keia.org/sites/default/files/publications/14_yoo.pdf
12. South Korea: policy of engagement with North is a failure [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://edition.cnn.com/2010/WORLD/asiapcf/11/19/south.korea.sunshine.policy/>
13. South and North Korea's views on the Unification of the Korean Peninsula and inter-korean relations [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2014/04/Park-Young-Ho-paper.pdf>
14. Syngman Rhee's vision and reality: the establishment of the nation and thereafter [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://book.aks.ac.kr/lib/down2.asp?idx=2853>
15. South Korean Presidents' leadership on unification [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.koreafocus.or.kr/design2/layout/content_print.asp?group_id=102071
16. The Sunshine policy and the inter-korean relations in the 21-st century [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://web.uchile.cl/facultades/estinter/centros/cap/doctos/yoo-Ho-Yeol.pdf>
17. The re-evaluation of the sunshine policy: failure or success? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lse.ac.uk/IPA/images/Documents/PublicSphere/2014/7-Kwon-Sunshine.pdf>
18. The Lee Myung-bak government's North Korean policy: a study on its historical and theoretical foundation [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kinu.or.kr/upload/neoboard/DATA05/suh.pdf>
19. The German-Korean unification parallel [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.academia.edu/1908780/The_German-Korean_Unification_Parallel
20. To be or not to be: South Korea's East Asia security strategy and the unification quandary [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03932720902909209>
21. Towards reunification: Park to reveal reunification plans in Dresden speech [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.businesskorea.co.kr/english/news/politics/3821-towards-reunification-park-reveal-reunification-plans-dresden-speech>
22. What prospects for Korean Unification? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2015/09/interview-what-prospects-for-korean-unification/>

List of References

1. After North Korean shelling, another look at South Korea's «Trustpolitik» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2015/08/after-north-korea-shelling-another-look-at-south-koreas-trustpolitik/>
2. Could North Korea win a war with South Korea or the U. S.? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.nknews.org/2013/12/could-north-korea-win-in-a-war-with-south-korea-or-the-u-s/>
3. Dilemma of South Korea's trust diplomacy and unification policy [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.kinu.or.kr/servlet/Download?num=948&fno=980&bid=DATA03&callback=http://www.kinu.or.kr/eng/pub/pub_03_01.jsp&ses=

4. Full text of Park's speech in Dresden, Germany [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://english.yonhapnews.co.kr/full/2014/03/28/40/1200000000AEN20140328008000315F.html>
5. Korean reunification and U. S. interest: preparing for one Korea [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.brookings.edu/on-the-record/korean-reunification-and-u-s-interests-preparing-for-one-korea/>
6. Korean unification: the zero-sum past and the precarious future [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [http://www2.law.columbia.edu/course_00S_L9436_001/North %20Korea %20materials/210303-Cha.pdf](http://www2.law.columbia.edu/course_00S_L9436_001/North%20Korea%20materials/210303-Cha.pdf)
7. Lee Myung-bal's foreign policy: a 250-day assessment [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://asiafoundation.org/resources/pdfs/SnyderLMBForeignPolicyKJDA.pdf>
8. North and South Korea: can Seoul's plans for unification work? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.theguardian.com/world/2014/jul/18/south-north-korea-unification-seoul>
9. Post-unification Korean national identity [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://uskorea.institute.org/wp-content/uploads/2010/02/WPS09-03.pdf>
10. Reinventing the inter-korean relationship: South Korea's president considers the way for relations with North Korea [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2014/01/reinventing-the-inter-korean-relationship/>
11. South Korea's unification policy and prospects [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://keia.org/sites/default/files/publications/14_yoo.pdf
12. South Korea: policy of engagement with North is a failure [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://edition.cnn.com/2010/WORLD/asiapcf/11/19/south.korea.sunshine.policy/>
13. South and North Korea's views on the Unification of the Korean Peninsula and inter-korean relations [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.brookings.edu/wp-content/uploads/2014/04/Park-Young-Ho-paper.pdf>
14. Syngman Rhee's vision and reality: the establishment of the nation and thereafter [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://book.aks.ac.kr/lib/down2.asp?id=2853>
15. South Korean Presidents' leadership on unification [Електронний ресурс]. — Режим доступу: http://www.koreafocus.or.kr/design2/layout/content_print.asp?group_id=102071
16. The Sunshine policy and the inter-korean relations in the 21-st century [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://web.uchile.cl/facultades/estinter/centros/cap/doctos/yoo-Ho-Yeol.pdf>
17. The re-evaluation of the sunshine policy: failure or success? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.lse.ac.uk/IPA/images/Documents/PublicSphere/2014/7-Kwon-Sunshine.pdf>
18. The Lee Myung-bak government's North Korean policy: a study on its historical and theoretical foundation [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kinu.or.kr/upload/neoboard/DATA05/suh.pdf>
19. The German-Korean unification parallel [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://www.academia.edu/1908780/The_German-Korean_Unification_Parallel
20. To be or not to be: South Korea's East Asia security strategy and the unification quandary [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/03932720902909209>
21. Towards reunification: Park to reveal reunification plans in Dresden speech [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.businesskorea.co.kr/english/news/politics/3821-towards-reunification-park-reveal-reunification-plans-dresden-speech>
22. What prospects for Korean Unification? [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://thediplomat.com/2015/09/interview-what-prospects-for-korean-unification/>

Серая О. В.

Кафедра международных отношений ОНУ им. И. И. Мечникова
к. 32, Французский бул., 24/26, г. Одесса-58, 65058, Украина

ЮЖНОКОРЕЙСКИЕ РАЗРАБОТКИ В ОБЛАСТИ ОБЪЕДИНЕНИЯ СТРАН ПОЛУОСТРОВА: ТЕОРИИ И ПРАКТИКА ИХ РЕАЛИЗАЦИИ

Резюме

В данной статье проводится анализ пяти основных теорий объединения, которые были реализованы на практике правительствами в Республике Корея. Фактически это были взгляды действующих в определенный период истории администраций с учетом внутривнутриполитических и внешнеполитических обстоятельств. Важным фактором также были действия северокорейского режима по отношению к РК как в вопросе объединения, так и в других сферах.

Ключевые слова: Корейский полуостров, объединение, теория, Республика Корея, Корейская Народно-Демократическая Республика.

Sira O. V.

Department of International Relations,
Odessa, I. I. Mechnikov National University,
к. 32, French Bul., 24/26, Odessa-58, 65058, Ukraine

SOUTH KOREAN DEVELOPMENTS IN THE FIELD OF UNIFICATION OF PENINSULA STATES: THEORIES AND PRACTICE OF THEIR IMPLEMENTATION

Summary

This article is devoted to the analyzes of five basic Korean unification theories, which were implemented by the Government of the Republic of Korea. In fact, it was the views of acting at a certain period of the Korean history administrations, taking into account domestic and foreign circumstances. An important factor was also the action of the North Korean regime within the framework of the Korean unification question as well as in other spheres. The Korean peninsula division after the WW II was one of the turning points for the North-East Asia (NEA) region as well as for the global IR system. Strategic construct of NEA, history of the Koreans have undergone significant changes, which formally defined, above all, the beginning and the subsequent deployment of the Korean War, which de jure is still going on (peace treaty absence). Both states on North and South ranked reunification of the Korean Peninsula as a primary national goal. This article points out that the process was actually impossible to achieve at least because of two separate but interrelated complex issues existence (the first issue is related with very different political, social and economic systems for nearly 70 years; the second set of problems related to the strategic environment in the region). The analysis shows that de jure since the end of the Korean War, there were at least five theories or «trends» in the South Korean unification research. All theories were motivated by a combination of ideological characteristics of real phenomena and events in these states and on international arena and the author takes into consideration all of them in conjunction with particular political administrations.

Key words: Korean peninsula, unification, theory, the Republic of Korea, North Korea.